

Zijne Excellentie
Drs. F. Heemskerck
Staatssecretaris van Economische Zaken
Postbus 20101
2500 EC DEN HAAG

Onderwerp

Auteursrecht

Briefnummer

08/12.299/Ban/Pro.035

Den Haag

17 oktober 2008

Excellentie,

Achtergrond

Er zijn klachten van ondernemers over sommige collectieve beheersorganisaties (cbo's) in verband met de uitvoering van het auteursrecht en het naburig recht. Deze klachten betreffen zowel de wijze van inning en de onderbouwing van de in rekening gebrachte bedragen.

Het voorafgaande heeft geleid tot onvrede bij bedrijven en aandacht van de Tweede Kamer. Via de motie Smeets/ Van der Burg heeft de TK najaar 2007 het kabinet gevraagd om "te bewerkstellingen dat er één beheersorganisatie ontstaat en dat ondernemers vanaf 1 juli 2008 of zoveel eerder als mogelijk jaarlijks nog maar één factuur ontvangen van cbo's op het gebied van auteurs- en naburige rechten, zonodig via aanpassing van de desbetreffende wet- en regelgeving".

Wat is er sinds het indienen van deze motie gebeurd?

- Wetsvoorstel toezicht

Inmiddels is een wetsvoorstel tot wijziging van de Wet Toezicht collectieve beheersorganisaties aangekondigd. Dit wetsvoorstel sluit aan bij de behoefte aan meer transparantie en een sterker toezicht. Dit zal tot uiting komen in toezicht op de tariefontwikkeling en in de openbaarmaking van tarieven, licentievoorwaarden en operationele kosten van cbo's, een en ander waar nodig in aanvulling op zelfregulering van de sector. In het wetsvoorstel wordt ook voorzien in een onafhankelijke geschillencommissie. Dit wetsvoorstel zal naar verwachting in 2010 in werking treden.

- Oprichting VOI©E
Oprichting Vereniging VOI©E¹; deze recent opgerichte vereniging is een brancheorganisatie waaraan alle momenteel in Nederland actieve cbo's [16] deelnemen. Zij heeft een gedragscode opgesteld, met gedragsregels en een klachtenprocedure. Deze staat ook open voor betalingsplichtige ondernemers in geval van klachten over de incasso.
- Eén factuur voor muziekgebruik
Buma en Sena bieden één factuur aan voor ondernemers; de ondernemer kan reeds aangeven prijs te stellen op één factuur vanuit deze twee organisaties. Onder de huidige condities hebben ondernemers tot op heden weinig belangstelling voor deze mogelijkheid getoond, hetgeen om nadere bezinning vraagt. Dit samenwerkingsverband kan in beginsel worden uitgebreid met andere cbo's, wanneer dit toegevoegde waarde biedt voor gebruikers en rechthebbenden.
- Meer voorbeelden van één factuur
Op deelterreinen wordt gezamenlijk geïnd. In het zogenaamde 'kabelcontract' zijn alle betrokken rechtenorganisaties vertegenwoordigd. Er is ook een gezamenlijke regeling voor het wetenschappelijk, hoger en middel beroepsonderwijs voor het reprografisch en digitaal kopiëren, als losse kopieën en gebundeld, waarbij Reprorecht, PRO, Pictoright en Musi©opy zijn betrokken. Pictoright is weer een fusie van de cbo's voor beeldmakers en fotografen (Beeldrecht, Scrio, de Visuelen en Burafo).
- Parlementair onderzoek naar toekomst auteursrecht
Een werkgroep van de Tweede Kamer is een onderzoek gestart naar de toekomst van het auteursrecht. Men wil onder meer onderzoeken wat de gevolgen zijn van internet en andere technische ontwikkelingen en welke knelpunten zich voordoen. Deze werkgroep verwacht dit najaar al verslag te kunnen uitbrengen van haar bevindingen.

Met deze punten zijn we er nog niet. VNO-NCW, MKB-Nederland en VOI©E ('partijen') hebben daarom afgesproken dat in de komende tijd gewerkt zal worden aan concrete verbetering met de hieronder genoemde acties.

Afspraken voor de komende tijd

1. Certificering

Voor een goede herkenbaarheid van cbo's, vooral voor de betalende ondernemer, zal VOI©E de gedragscode gaan uitwerken.

¹ Vereniging van Organisaties die Intellectuele eigendom Collectief Exploiteren

Het gaat dan om elementen als transparantie, waarvoor betaalt men nu precies, de gehanteerde definities, parameters en de op basis van deze parameters en andere toepasselijke gegevens berekende licentieprijs, eventuele voordelen uit branche- of andere collectieve regelingen, gedragsregels, normering van de uitvoeringskosten, de wijze van verdeling, etc. Een cbo die zich hieraan niet houdt, kan worden geroyeerd. Het lidmaatschap houdt daarmee een keurmerk in. Daardoor ontstaat een vorm van certificering. Partijen zullen de uitwerking van een dergelijke certificeringregeling bespreken.

Tevens zal binnen VOICÉ één aanspreekpunt komen voor vragen over rekeningen en klachten van gebruikers over individuele leden van VOICÉ.

2. Tariefgrondslagen

De basis voor facturering voor gebruikers is niet altijd eenduidig. Cbo's hanteren verschillende grondslagen wat tot verwarring leidt bij betalende ondernemers. Partijen zullen voor 1 april 2009 deze grondslagen analyseren, met als doel te komen tot een meer logisch en transparant systeem. Allen hebben een voorkeur voor tariefsystemen die zijn gebaseerd op feitelijk gebruik (*pay per use*). Bij het ontwikkelen daarvan moet rekening worden gehouden met de administratieve lasten, uitvoerings- en investeringskosten.

3. Minder rekeningen

Wanneer er meer transparantie en eenduidigheid is in de tariefgrondslagen, zullen partijen, zo mogelijk voortbouwend op de genoemde initiatieven van Buma en Sena en Pictoright, nagaan welke verdere bundeling van facturen en afhandeling van inning en incasso via één uitvoeringsorganisatie wenselijk en mogelijk is. Tevens worden de mogelijkheden van elektronisch factureren onder de loep genomen. Partijen doen graag mee aan een door het ministerie van EZ te organiseren workshop om de mogelijkheden hiervan te verkennen.

4. Samenwerking bij voorlichting

Voor bedrijven staat het betalen voor het gebruik van auteursrechtelijk beschermde werken niet ter discussie, maar is vaak niet duidelijk waarom en waarvoor er betaald moet worden. Dit kan onnodige irritaties tussen cbo's en betalingsplichtigen veroorzaken. Partijen zullen gezamenlijk onderzoeken wat nodig is om deze onduidelijkheid te verhelpen en gaan de benodigde acties samen uitvoeren.

5. Bestaande branchecontracten

De cbo's Buma en Sena zullen hun bestaande contracten met brancheorganisaties respecteren vanuit het beginsel dat contracten door betrokken partijen dienen te worden nagekomen. Dit impliceert, conform het convenant dat beide cbo's met VNO-NCW en MKB-Nederland in 2007 hebben gesloten, dat voor 2008 de bestaande overeenkomsten worden gecontinueerd, behoudens een overeengekomen indexering van 2%.

Voor 2009 zijn Buma en Sena bereid de overeenkomsten opnieuw voort te zetten, behoudens een indexering van 2,4% per 1 januari 2009, zolang de tegenprestaties van de brancheorganisaties en verleende kortingen in redelijke verhouding (blijven) staan.

Partijen zullen een werkgroep formeren om deze activiteiten uit te werken. Conclusies van de parlementaire werkgroep zullen zo mogelijk bij de besprekingen van deze paritaire werkgroep worden betrokken. Partijen hebben het ministerie van EZ verzocht een onafhankelijke voorzitter te benoemen. In deze werkgroep hebben zitting vertegenwoordigers van onze organisaties, en - in een adviserende rol - vertegenwoordigers van Justitie, EZ en OCW. De werkgroep zal in het eerste kwartaal van 2009, uiterlijk 1 april 2009, rapporteren. Partijen zullen de resultaten van de uitwerking door de werkgroep in april 2009 met de ministeries van Economische Zaken en Justitie bespreken. Partijen wensen langs deze weg en binnen het aangegeven tijdpad, zelfregulering een kans te bieden zich te bewijzen.

Een afschrift van deze brief zenden we aan de minister van Justitie.

Hoogachtend,

VNO-NCW

Bernard Wientjes
Voorzitter

MKB-Nederland

Loek Hermans
Voorzitter

VOICE

Aad Kosto
Voorzitter